

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K.

Dato: 16. juni 2006
Kontor: Menneskeretsenheden
Sagsbeh.: Dorit Borgaard
Sagsnr.: 2006-6271-0005
Dok.: DBO40355

Folketingets Europaudvalg har ved spørgsmål nr. 1 ad rådsmøde nr. 2736 + 2737 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 12. – 13. juni 2006 anmodet om besvarelse af følgende spørgsmål:

”1. Regeringen bedes fremsende et notat, hvor der redegøres for forskellen i opgavevaretagelsen mellem det eksisterende center for overvågning af racisme og fremmedhad (EUMC) og det nye Agentur for grundlæggende rettigheder, herunder om der vil være opgaver, som aktuelt varetages af EUMC, som ikke vil blive videreført af det nye agentur.”

Justitsministeriet skal i den anledning besvare som følger:

”1. Det Europæiske Observationscenter for Racisme og Fremmedhad (EUMC) er reguleret i Rådets forordning (EF) nr. 1035/97 af 2. juni 1997 om oprettelse af Det Europæiske Observationscenter for Racisme og Fremmedhad.

Ifølge artikel 2, stk. 1, er observatoriets vigtigste opgave at forsyne Fællesskabet og dets medlemsstater med objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger på europæisk plan om fænomenerne racisme, fremmedhad og antisemitisme, som kan være til hjælp, når Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområder træffer eller fastlægger foranstaltninger.

Observatoriet undersøger i henhold til artikel 2, stk. 2, omfanget og udviklingen af racistiske, fremmedfjendske og antisemitiske fænomener og tilkendegivelser, analyserer årsagerne, konsekvenserne og virkningen deraf og undersøger eksempler på god praksis i behandlingen af problemerne. Med henblik herpå har observatoriet bl.a. til opgave at indsamle, registrere og analysere de oplysninger og data, som forskningscentre, medlemsstater, fællesskabsinstitutioner, internationale organisationer eller ikke-statslige organisationer har meddelt observatoriet, at etablere

et samarbejde mellem dem, der indsender oplysninger, og udarbejde en ordning for fælles udnyttelse af deres databaser med henblik på at fremme en bred formidling af informationer, at udføre forskning og videnskabelige undersøgelser, at udarbejde konklusioner og henstillinger til Fællesskabet og medlemsstaterne, at udvikle metoder til forbedring af sammenligneligheden, objektiviteten og pålideligheden af data på fællesskabsplan ved udarbejdelse af indikatorer og kriterier, som gør oplysningerne mere sammenhængende, at udgive en årlig rapport om situationen med hensyn til racisme og fremmedhad inden for Fællesskabet, at etablere og koordinere et europæisk informationsnet for racisme og fremmedhad (Raxen), og at fremme og tilskynde tilrettelæggelse og regelmæssig afholdelse af rundbordsdiskussioner eller møder inden for andre eksisterende permanente rådgivende instanser i de enkelte medlemsstater.

2. På Det Europæiske Råds møde den 13. december 2003 blev det besluttet at ”videreudvikle det eksisterende Europæiske Observationscenter for Racisme og Fremmedhad og styrke dets mandat med oprettelsen af et menneskerettighedsagentur”. Til opfølgning heraf fremlagde Kommissionen den 30. juni 2005 forslag til Rådets forordning om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder og forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder til at udføre opgaver på de områder, der er nævnt i Afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union (KOM(2005) 280 endelig).

Det fremgår af Kommissionens begrundelse for forslaget, at målet med forslaget er at styrke mandatet for EUMC og oprette etagentur for grundlæggende rettigheder i overensstemmelse med EU's særlige forpligtelse til at respektere og styrke de grundlæggende rettigheder, som fastslået i EU-Traktatens artikel 2, 6 og 7.

Det fremgår videre af Kommissionens begrundelse, at oprettelsen af agenturet ligger i direkte forlængelse af EUMC's mål, og at forskellen mellem det retsgrundlag, som EUMC er oprettet i henhold til, og Kommissionens forslag er, at forslaget udvider anvendelsesområdet fra at omfatte racisme og fremmedhad til at omfatte alle områder af de grundlæggende rettigheder, som EU og medlemsstaterne skal respektere, jf. EU-Traktatens artikel 7.

Ifølge forordningsforslagets artikel 4 får Agenturet bl.a. til opgave at indsamle, registrere, analysere og formidle relevante, objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger, herunder resultater af forskning og overvågning indsendt af medlemsstater, EU-institutioner, fællesskabsagenturer, forskningscentre, nationale organer, ikke-statslige organisationer, tredjelands og internationale organisationer, at udvikle metoder til forbedring af sammenligneligheden, objektiviteten og pålideligheden af data på europæisk plan gennem samarbejde med Kommissionen og medlemsstaterne, at udføre og fremme forskning og videnskabelige undersøgelser, at udarbejde og fremlægge konklusioner og udtalelser om generelle emner (i det seneste formandskabsforslag ændret til ”særlige tematiske emner”) til EU-institutionerne og medlemsstaterne, når de gennem-

fører fællesskabsret, at udgive en årlig rapport om situationen for grundlæggende rettigheder omfattet af agenturets aktiviteter, at offentliggøre tematiske rapporter baseret på agenturets analyser, forskning og undersøgelser, og at udvikle en kommunikationsstrategi og fremme dialog med civilsamfundet.

Agenturet skal ifølge artikel 5 have fem-årige rammeprogrammer, der fastlægger dets arbejdsområder, og bekæmpelse af racisme og fremmedhad skal altid være en del af dette rammeprogram.

3. Som det fremgår af ovenstående beskrivelse af EUMC's nuværende opgaver og Kommissionens forslag om oprettelse af Agenturet og dets kommende opgaver, er det hensigten at videreudvikle og styrke EUMC's mandat gennem oprettelsen af Agenturet. Det er således hensigten, at alle de opgaver, der i dag varetages af EUMC, skal videreføres af Agenturet. Herudover vil Agenturet få til opgave at yde assistance og stille sin ekspertise om grundlæggende rettigheder i øvrigt til rådighed for EU's institutioner, kontorer, agenturer mv. og for medlemsstaterne, når disse gennemfører fællesskabsretten."

Lene Espersen

/Nina Holst-Christensen